

หลักสูตรการทอเสื่อกก
กลุ่มอาชีพความคิดสร้างสรรค์
ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอศรีนคร

ความเป็นมา

การจัดการศึกษาอาชีพในปัจจุบันมีความสำคัญมากเพราะจะเป็นการพัฒนาประชากรของประเทศ ให้มีความรู้ความสามารถและทักษะในการประกอบอาชีพ เป็นการแก้ปัญหาการว่างงานและส่งเสริมความเข้มแข็งให้แก่เศรษฐกิจชุมชน ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดยุทธศาสตร์ ภายใต้กรอบเวลา ๒ ปี ที่จะ พัฒนา ๕ ศักยภาพของพื้นที่ใน ๕ กลุ่มอาชีพใหม่ ให้สามารถแข่งขันได้ใน ๕ ภูมิภาคหลักของโลกให้ ประชาชนได้มีอาชีพที่สามารถสร้างรายได้ที่มั่นคง มั่งคั่ง และมีงานทำ อย่างยั่งยืน

เสื่อกกเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีใช้กันอยู่ทั่วไปทั้งในประเทศหรือต่างประเทศ ทั้งนี้เพราะต้นกกเป็นพืชจากธรรมชาติที่ขึ้นอยู่ทั่วทุกภูมิภาค และภูมิปัญญาของคนในท้องถิ่นที่นำต้นกกมาแปรรูปก็มีลักษณะคล้ายกันหรือได้อิทธิพลทางความคิดจากกันสู่กัน ทำให้เสื่อกกถูกจัดได้ว่าเป็นปัจจัยจำเป็นอย่างหนึ่งต่อการดำรงชีวิตของคนในอดีต และเห็นถึงวัฒนธรรมทางภูมิปัญญาของท้องถิ่นนอกจากนั้นมนุษย์ได้มีการสร้างสรรค์ ประดิษฐ์คิดค้นการทอเสื่อกกให้เป็นลวดลายต่างๆ ให้สวยงามเหมาะกับการใช้งาน ให้มีลักษณะที่ทันสมัย และสวยงาม เพื่อให้ตรงตามความต้องการ

ดังนั้นศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอศรีนคร จึงได้ดำเนินโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน รูปแบบกลุ่มสนใจ (ไม่เกิน ๓๐ ชั่วโมง) หลักสูตรการทอเสื่อกก โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เพื่อให้ประชาชนกลุ่มเป้าหมายมีทักษะในการทอเสื่อกก และสามารถจำหน่ายเพื่อสร้างรายได้ เกิดองค์ความรู้ในการสร้างมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์ให้มีรูปแบบที่น่าสนใจในการจำหน่ายและมีรายได้เกิดขึ้นในชุมชน

หลักการของหลักสูตร

๑. เป็นหลักสูตรที่เน้นการจัดการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำ ที่เน้นการบูรณาการเนื้อหาสาระภาคทฤษฎี ควบคู่ไปกับการฝึกปฏิบัติจริง ผู้เรียนสามารถนำความรู้และทักษะไปประกอบอาชีพได้จริงอย่างมีคุณภาพและมีคุณธรรมจริยธรรม

๒. เป็นหลักสูตรที่เน้นการดำเนินงานร่วมกับเครือข่าย สถานประกอบการ เพื่อประโยชน์ในการประกอบอาชีพและการศึกษาดูงาน

๓. เป็นหลักสูตรที่ผู้เรียนสามารถนำผลการเรียนรู้ไปเทียบโอนเข้าสู่หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ในรายวิชาเลือกของสาระการประกอบอาชีพ

๔. เป็นหลักสูตรที่เน้นการใช้ศักยภาพ ๕ ด้านในการประกอบอาชีพ ได้แก่ ศักยภาพด้านทรัพยากร ภูมิอากาศ ภูมิประเทศและทำเลที่ตั้ง ศิลปวัฒนธรรมประเพณีและวิถีชีวิต และด้านทรัพยากรมนุษย์

จุดมุ่งหมาย

เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะดังนี้

๑. มีความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพ สามารถสร้างรายได้ที่มั่นคง มั่งคั่ง
๒. ตัดสินใจประกอบอาชีพให้สอดคล้องกับศักยภาพของตนเอง ชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อมอย่างมี

คุณธรรมจริยธรรม

๓. มีเจตคติที่ดีในการประกอบอาชีพ
๔. มีความรู้ความเข้าใจและฝึกทักษะการบริหารจัดการในอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ
๕. มีโครงการประกอบอาชีพเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาอาชีพของตนเอง

กลุ่มเป้าหมาย

มี ๒ กลุ่มเป้าหมาย คือ

๑. ผู้ที่ไม่มีอาชีพ
๒. ผู้ที่มีอาชีพและต้องการพัฒนาอาชีพ

ระยะเวลา

จำนวน ๓๒ ชั่วโมง

ภาคทฤษฎี ๔ ชั่วโมง

ภาคปฏิบัติ ๒๘ ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตร

๑. เพื่อให้ประชาชนกลุ่มเป้าหมายมีทักษะในการทอเสื่อกก และสามารถจำหน่ายเพื่อสร้างรายได้
๒. ทักษะการประกอบอาชีพการทอเสื่อกกเครื่องมือวัสดุอุปกรณ์
๓. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการทอเสื่อกกและอุปกรณ์ต่างๆ ตลอดจนวิธีการเก็บรักษา

การจัดกระบวนการเรียนรู้

๑. การบรรยาย
๒. การฝึกปฏิบัติ

สื่อการเรียนรู้

๑. ศึกษาจากแหล่งเรียนรู้ในชุมชน / วิทยากร / ภูมิปัญญาท้องถิ่น

การวัดและประเมินผล

๑. การประเมินความรู้ภาคทฤษฎีระหว่างเรียนและจบหลักสูตรการจบหลักสูตร
๒. มีเวลาเรียนและฝึกปฏิบัติตามหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐

เกณฑ์การจบหลักสูตร

๑. มีเวลาเรียนและฝึกปฏิบัติตามหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐
๒. มีผลการประเมินผ่านตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐
๓. มีผลงานที่มีคุณภาพ

เอกสารหลักฐานการศึกษา

๑. หลักฐานการประเมินผล

รายละเอียดโครงสร้างหลักสูตรการทอเสื่อกก

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียน	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๑	๑. การทอเสื่อเบื้องต้น	๑. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับ การทอเสื่อกก ๒. การทอเสื่อกกตามขั้นตอนที่ถูกต้อง ๓. วิธีการผลิตผลิตภัณฑ์ให้ใช้งานได้นาน ๔. ประโยชน์ของผลิตภัณฑ์	๑.๑ ความสำคัญของการประกอบอาชีพ ๑.๒ ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพ ๑.๓ ทิศทางการประกอบอาชีพการทอเสื่อกก ๑.๔ การศึกษาแหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพการทอเสื่อกก	๑ ให้ผู้เรียนศึกษาข้อมูลจาก เอกสาร สื่อของจริง สื่อ บุคคลในชุมชน สถานประกอบการ ๒. ให้ผู้เรียนตัดสินใจเลือก ประกอบอาชีพโดยใช้กระบวนการคิดเป็นและมีความเป็นไปได้ตาม ศักยภาพ ๕ ด้าน ได้แก่ ศักยภาพ ด้านทรัพยากรธรรมชาติ ใน แต่ละพื้นที่ ศักยภาพของ พื้นที่ตามลักษณะ ภูมิอากาศ ศักยภาพของภูมิประเทศ และ ทำเลที่ตั้ง ศักยภาพของ ศิลปวัฒนธรรม ประเพณีและ วิถีชีวิตของพื้นที่	๑ ชม.	๔ ชม.
๒	๒. ทักษะการประกอบอาชีพการทอเสื่อกก เครื่องมือวัสดุอุปกรณ์	เพื่อให้ผู้เรียนเตรียมเครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์ใน การทอเสื่อกก -การติดตั้งและเลือกขนาดของเชือก -การเลือกและคัดขนาดของ ตันกก	การเตรียมเครื่องมือวัสดุ อุปกรณ์ในการทอ - เลือกขนาดของตันกก -การเตรียมเครื่องมือ อุปกรณ์ -การเลือกอุปกรณ์สำหรับ ตัดเส้นกก	วิทยากรอธิบายความรู้การ เตรียมเครื่องมือวัสดุอุปกรณ์ในการทอเสื่อกก -การเลือกขนาดของเส้นกก -การเตรียมเครื่องมือและการติดตั้ง วิทยากรให้ผู้เรียนฝึก ปฏิบัติการ ติดตั้งและใช้เครื่องมือ -เลือกขนาดของเชือก -เลือกสีย้อม -การย้อมสี	๑	๒๐ ชม.

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียน	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๓	ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการทอเสื่ออกก และอุปกรณ์ต่างๆ ตลอดจนวิธีการเก็บรักษา	เพื่อให้ผู้เรียนสามารถติดตั้งเครื่องมือและอุปกรณ์ได้	ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการติดตั้งเครื่องมือและอุปกรณ์ ตลอดจนวิธีการเก็บรักษาวัสดุอุปกรณ์ วิธีการเก็บรักษาอุปกรณ์	วิทยากรอธิบายและสาธิต เกี่ยวกับการทอเสื่อ และอุปกรณ์ต่างๆ - ผู้เรียนฝึกการทอและ อุปกรณ์ต่างๆ - วิทยากรประเมินผลการทอ การใช้เครื่องมือ และอุปกรณ์ต่างๆ	๒	๔ ชม.
รวม					๔	๒๘

แผนการจัดการเรียนรู้

วิทยากร.....

หลักสูตรทอเลือกก จำนวน ๓๒ ชั่วโมง (เรียนวันละ ๕ ชั่วโมง)

ระหว่างวันที่..... เวลาเรียน.....๐๙.๐๐-๑๕.๐๐.....น.

สถานที่จัด.....บ้านหนองมะแซว หมู่ที่ ๑๑ ตำบลตรวง อำเภอสว่างวีรกูล จังหวัดสุรินทร์.....

วัน/เดือน/ปี	เนื้อหา	กระบวนการจัดการเรียนรู้	หมายเหตุ
วันที่ ๑๑ มิ.ย. ๖๘	๑. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับ การ ทอเสื่อกก ๒. การทอเสื่อกกตามขั้นตอนที่ ถูกต้อง ๓. วิธีการผลิตผลิตภัณฑ์ให้ใช้งาน ได้นาน ๔. ประโยชน์ของผลิตภัณฑ์	๑ ให้ผู้เรียนศึกษาข้อมูลจาก เอกสาร สื่อของจริง สื่อ บุคคลในชุมชน สถานประกอบการ ๒. ให้ผู้เรียนตัดสินใจเลือก ประกอบอาชีพโดยใช้ กระบวนการคิดเป็นและมีความเป็นไปได้ตาม ศักยภาพ ๕ ด้าน ได้แก่ศักยภาพ ด้านทรัพยากรธรรมชาติใน แต่ ละพื้นที่ ศักยภาพของ พื้นที่ตามลักษณะ ภูมิอากาศ ศักยภาพของภูมิประเทศ และ ทำเลที่ตั้งศักยภาพของ ศิลปวัฒนธรรม ประเพณีและ วิถีชีวิตของพื้นที่	เรียนวันละ ๕ ชม. - ทฤษฎี ๑ ชม. - ปฏิบัติ ๔ ชม.
วันที่ ๑๒ - ๑๓ มิ.ย. ๒๕๖๘	๑. เพื่อให้ผู้เรียนเตรียม เครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ใน การ ทอเสื่อกก -การติดตั้งกี่และเลือกขนาดของ เชือก -การเลือกและคัดขนาดของ ต้น กก	วิทยากรอธิบายความรู้การ เตรียมเครื่องมือวัสดุอุปกรณ์ ในการทอเสื่อกก -การเลือกขนาดของเส้นกก -การเตรียมเครื่องมือและการติดตั้ง วิทยากรให้ผู้เรียน ฝึกปฏิบัติการติดตั้งและใช้เครื่องมือ -เลือกขนาดของเชือก -เลือกสีย้อม -การย้อมสี	เรียนวันละ ๕ ชม. - ปฏิบัติ ๕ ชม.
วันที่ ๑๔ - ๑๕ มิ.ย. ๒๕๖๘	ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการทอ เสื่อกกและอุปกรณ์ต่างๆ ตลอดจนวิธีการเก็บรักษา	วิทยากรอธิบายและสาธิต เกี่ยวกับการทอเสื่อ และ อุปกรณ์ต่างๆ - ผู้เรียนฝึกการทอและ อุปกรณ์ต่างๆ - วิทยากรประเมินผลการทอ การใช้เครื่องมือ และ อุปกรณ์ต่างๆ	เรียนวันละ ๕ ชม. - ปฏิบัติ ๕ ชม.
วันที่ ๑๖ มิ.ย. ๒๕๖๘	ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการทอ เสื่อกก และอุปกรณ์ต่างๆ ตลอดจน วิธีการเก็บรักษา	วิทยากรอธิบายและสาธิต เกี่ยวกับการทอเสื่อ และ อุปกรณ์ต่างๆ - ผู้เรียนฝึกการทอและ อุปกรณ์ต่างๆ - วิทยากรประเมินผลการทอ การใช้เครื่องมือ และ อุปกรณ์ต่างๆ	เรียนวันละ ๕ ชม. - ทฤษฎี ๑ ชม. - ปฏิบัติ ๔ ชม.
วันที่ ๑๗ มิ.ย.๖๘	ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการทอ เสื่อกกและอุปกรณ์ต่างๆ ตลอดจนวิธีการเก็บรักษา	- วิทยากรประเมินผลการทอ การใช้เครื่องมือ และ อุปกรณ์ต่างๆ	เรียนวันละ ๒ ชม. - ทฤษฎี ๒ ชม.

สื่อการเรียนรู้

๑. เอกสารประกอบการเรียนรู้,ใบความรู้,สื่ออิเล็กทรอนิกส์เรื่องช่างเชื่อมเหล็ก,ช่างเชื่อมโลหะ
ฯลฯ

๒. ภูมิปัญญาท้องถิ่น, สื่อบุคคลวิทยากรผู้ชำนาญด้านการเชื่อมเหล็กและโลหะ
๓. ศึกษาดูงานจากแหล่งเรียนรู้ในชุมชน
๔. การอภิปราย แลกเปลี่ยนเรียนรู้
๕. อุปกรณ์ประกอบการฝึกทักษะอาชีพ
๖. ฝึกปฏิบัติจริง

การวัดแลประเมินผล

๑. การประเมินความรู้ภาคทฤษฎีระหว่างเรียนและจบหลักสูตร
๒. การประเมินผลระหว่างเรียนจากการปฏิบัติงานที่มีคุณภาพเพียงพอสามารถสร้างรายได้ให้กับตนเอง ความสำเร็จของการปฏิบัติและจบหลักสูตร

เงื่อนไขการจบหลักสูตร

๑. มีเวลาเรียนและฝึกปฏิบัติตามหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐
๒. มีผลการประเมินผ่านตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐

เอกสารหลักฐานการศึกษาที่จะได้รับหลังจากจบหลักสูตร

๑. หลักฐานการประเมินผล
๒. วุฒิบัตรออกโดยสถานศึกษา
๓. ทะเบียนคุณวุฒิบัตร

การเทียบโอน

ผู้เรียนที่จบหลักสูตรนี้สามารถนำไปเทียบโอนผลการเรียนรู้กับหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับขั้นพื้นฐานพุทธศักราช ๒๕๕๑ ในสาระการประกอบอาชีพวิชาเลือกที่สถานศึกษาได้จัดทำขึ้น

ลงชื่อ อภิสิทธิ์ ผู้เสนอหลักสูตร
(นายอภิสิทธิ์ กาบภิรมย์)
ครูอาสาสมัครฯ

ลงชื่อ ผู้อนุมัติหลักสูตร
(นายระพีพันธ์ มหัทธนศักดิ์)
ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอศรีนคร